

Sygn. akt VIII U 935/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015 r. w Gliwicach

sprawy W. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania W. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 13 maja 2015 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu W. S. prawo do emerytury pomostowej poczynając od 1 kwietnia 2015r.
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. na rzecz ubezpieczonego kwotę 120 (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt VIII U 935/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 maja 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 965 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu W. S. przyznania prawa do emerytury pomostowej, argumentując iż nie spełnił on przesłanek określonych w art. 4 powołanej ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony wprawdzie legitymuje się ponad 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym i ukończył 60 lat życia, natomiast nie wykazał 15 – letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych oraz nie wykazał wykonywania po dniu 31 grudnia 2008r. pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazał, że posiada wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, gdyż, poza okresem zaliczonym przez ZUS, był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku dyżurnego ruchu kolejowego: w okresie od 1 października 1988r. do 31 stycznia 1997r. w Elektrowni (...) oraz w okresie od 1 lutego 1997r. do 8 listopada 2011r. w (...) Sp. z o.o. w R.. Fakt ten został potwierdzony w świadectwie wykonywania pracy w szczególnym charakterze z dnia 30 marca 2015r. oraz może zostać potwierdzony zeznaniami świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. S. urodzony (...), w dniu 22 kwietnia 2015r. złożył w ZUS wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Zaskarżoną decyzją z dnia 13 maja 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury pomostowej argumentując, iż ubezpieczony nie wykazał 15 – letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych oraz nie wykazał wykonywania po dniu 31 grudnia 2008r. pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS zaliczył ubezpieczonemu 10 lat, 10 miesięcy i 22 dni z okresu zatrudnienia w (...) od 9 listopada 1977r. do 30 września 1988r. w charakterze dyżurnego ruchu.

Organ rentowy nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w Elektrowni (...) w okresie od 1 października 1988r. do 31 stycznia 1997r. w charakterze dyżurnego ruchu kolejowego, ponieważ w świadectwie pracy z dnia 31 stycznia 2013r. pracodawca nie wskazał, czy była to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz pracy w (...) Sp. z o.o. w R. od 1 lutego 1997r. do 8 listopada 2011r. w charakterze dyżurnego ruchu kolejowego, z uwagi na brak zgłoszenia ubezpieczonego do pracy w szczególnym charakterze.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony w okresie od 1 października 1988r. do 31 stycznia 1997r. był zatrudniony w Elektrowni (...) w R. jako dyżurny ruchu kolejowego. Pracował na bocznicy kolejowej, która mieściła się na terenie elektrowni. Obowiązki ubezpieczonego polegały na przyjmowaniu i wyprawianiu składów kolejowych (pociągów) z bocznicy, ważeniu wagonów kolejowych, nadzorowaniu pracowników drużyny manewrowej, w skład której wchodził ustawiacz manewrowy i maszynista. Na bocznice przyjeżdżały pociągi z węglem. W pociągach, które przyjmowano były również przewożone substancje szkodliwe takie jak kwasy, zasady, olej opałowy, złom. Ubezpieczony nie miał bezpośredniego kontaktu z tymi substancjami gdyż było one zabezpieczone. Przyjmowano od kilku do kilkunastu składów na dobę. Skład mógł mieć od 15 - 22 wagonów w zależności od ilości sprawnych wagonów na bocznicy.

Odwołujący miał posterunek w specjalnym pomieszczeniu położonym przy wjeździe na bocznice, jednak za każdy razem musiał wyjść na zewnątrz i przełożyć 10 rozjazdów.

Była to praca wymagająca skupienia, koncentracji, organizowania pracy na stanowiskach manewrowego, maszynisty oraz wykonywana w narażeniu na zmienne warunki atmosferyczne. Ubezpieczony otrzymywał dodatki szkodliwe.

Ubezpieczony wykonywał taką pracę stale i pełnym wymiarze czasu pracy, nie był kierowany do innej pracy. Pracował w 4 brygadowym systemie pracy.

Następnie w okresie od 1 lutego 1997r. do 31 stycznia 2013r. ubezpieczony pracował w firmie (...) Sp. z o.o. w R., która w lutym 2007r. przejęła od Elektrowni (...) oddział kolejowy i zajmowała się kompleksową obsługą bocznicy kolejowej.

W tym czasie, w okresie od 1 lutego 1997r. do 9 stycznia 2009r. ubezpieczony pracował w dalszym ciągu w charakterze dyżurnego ruchu kolejowego i wykonywał taką samą pracę jak w Elektrowni (...) polegającą na przyjmowaniu i wyprawianiu składów kolejowych z bocznicy oraz nadzorowaniu pracowników drużyny manewrowej tj. manewrowego

i maszynisty. Wykonywał taką pracę stale i pełnym wymiarze czasu pracy, w systemie 4 brygadowym i nie był kierowany do innej pracy.

Z dniem 10 stycznia 2009r. ubezpieczonemu powierzono obowiązki mistrza nawęglania.

W okresie spornym zarówno w Elektrowni (...) jak i w firmie (...) Sp. z o.o. wraz z ubezpieczonym pracowali świadkowie R. D. i G. F.. R. D. pracował w latach 1988 – 2012 i początkowo był manewrowym i podlegał ubezpieczonemu a następnie pracował na równorzędnym stanowisku, na innej zmianie. G. F. pracował w latach 1994 – 2012 i był kolejno monterem turbin, pomocnikiem maszynisty lokomotyw spalinowych, maszynistą a od 2005r. dyżurnym ruchu kolejowego.

W świadectwie pracy z dnia 14 sierpnia 2015r. oraz świadectwie wykonywania prac o szczególnym charakterze z tej samej daty pracodawca ubezpieczonego potwierdził, iż w okresie zatrudnienia w Elektrowni (...) od 1 października 1988r. do 31 stycznia 1997r. oraz w firmie (...) Sp. z o.o. w R. od 1 lutego 1997r. do 9 stycznia 2009r. W. S. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace dyżurnego ruchu kolejowego wymienione w Wykazie A, dział VIII, poz. 13, pkt 3 załącznika nr 1 Zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z 12 sierpnia 1983r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

W świadectwie tym sprostowano, że ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych do 9 stycznia 2009r., zaś wskazana w poprzednich świadectwach pracy data 8 listopada 2011r. została wpisana błędnie.

W piśmie z dnia 17 sierpnia 2015r. pracodawca (...) Sp. z o.o. wyjaśnił, że błąd w świadectwach pracy jest wynikiem błędnego zapisu w programie kadrowym, natomiast od 10 stycznia 2009r. ubezpieczony otrzymał nowe stanowisko mistrza nawęglania.

Sąd ustalił, iż w wykazie stanowisk pracy w (...) Sp. z o.o. w R., na których wykonywane są prace w szczególnym charakterze wymienione są stanowiska: dyżurny ruchu kolejowego, maszynista lokomotywy spalinowej, pomocnik maszynisty lokomotywy spalinowej, ustawiacz i manewrowy.

Ubezpieczony udowodnił 39 lat, 6 miesięcy i 18 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wiek 60 lat osiągnął w dniu 30 marca 2015r. Z dniem 31 marca 2015r. rozwiązał stosunek pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego, pisma (...) Sp. z o.o. z dnia 17 sierpnia 2015r. (k.16), pisma (...) Sp. z o.o. z dnia 2 listopada 2015r. wraz z załącznikami (k.30-32), zeznań świadków R. D. (nagranie protokołu rozprawy z dnia 13 grudnia 2015r. min. 7.13 i n. k.28) i G. F. (nagranie protokołu rozprawy z dnia 13 grudnia 2015r. min. 21.15 i n. k.28) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie protokołu rozprawy z dnia 15 grudnia 2015r. min. 6.33 i n. k.41).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz rozstrzygnięcia sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i twierdzeniom ubezpieczonego, gdyż są spójne, przekonujące i wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają, nadto znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym, zwłaszcza dokumentacji osobowej odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego W. S. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 965 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;

- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Po myśli art. 3 ust. 1 prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Zgodnie z ust. 3 tego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 (ust.4). Za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3 (ust. 5). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust.7).

W mniejszej sprawie nie było przedmiotem sporu, że ubezpieczony urodził się po dniu 31 grudnia 1948r., osiągnął wymagany wiek 60 lat, posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz nie pozostaje w zatrudnieniu.

Przedmiotem sporu było natomiast, czy ubezpieczony wykazał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

W ocenie Sądu przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało w sposób nie budzący wątpliwości, iż do takiej pracy należało zaliczyć odwołującemu zatrudnienie w Elektrowni (...) w R. w okresie od 1 października 1988r. do 31 stycznia 1997r. oraz w firmie (...) Sp. z o.o. w R. od 1 lutego 1997r. do 9 stycznia 2009r.

W obu tych okresach ubezpieczony wykonywał identyczne obowiązki dyżurnego ruchu kolejowego na boczniczy kolejowej, która mieściła się na terenie elektrowni. Obowiązki ubezpieczonego polegały na przyjmowaniu i wyprawianiu składów kolejowych (pociągów) z boczniczy, ważeniu wagonów kolejowych oraz nadzorowaniu pracowników drużyny manewrowej, w skład której wchodził ustawiacz manewrowy i maszynista. Na bocznicę przyjeżdżały zarówno pociągi z węglem jak i substancjami szkodliwymi. Przyjmowano od kilku do kilkunastu składów

na dobę. Za każdym razem ubezpieczony musiał bezpośrednio nadzorować przyjmowanie i wyprawianie pociągu. Była to praca odpowiedzialna, wymagająca koncentracji i organizowania pracy podległych pracowników i wykonywana w narażeniu na zmienne warunki atmosferyczne.

Ubezpieczony wykonywał taką pracę stale i pełnym wymiarze czasu pracy, w 4 brygadowym systemie pracy i nie był kierowany do innej pracy. Pracował w tym charakterze do 9 stycznia 2009r., a zatem po 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Tak więc należy uznać, iż odwołujący w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione pod poz. 13, działu VIII Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), gdzie wymienione są prace zakładowych służb kolejowych bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu pociągów.

Prace wykonywane bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów i pojazdów metra (dyżurny ruchu, nastawniczy, manewrowy, ustawiacz, zwrotniczy, rewident taboru bezpośrednio potwierdzający bezpieczeństwo pociągu, dyspozytor ruchu metra, dyżurny ruchu i stacji metra) wskazane są również pod poz. 6 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, zawierającego wykaz prac w szczególnym charakterze.

Sąd podkreśla, że pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Nadto charakter tej pracy został potwierdzony w toku postępowania sądowego. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Taki charakter zatrudnienia ubezpieczonego potwierdzili bowiem świadkowie, którzy pracowali bezpośrednio z ubezpieczonym i posiadali szczegółową wiedzę o charakterze pracy ubezpieczonego i miejscu jej świadczenia, nadto wynika on z dokumentacji osobowej pracownika.

Reasumując ubezpieczony posiada 15 – letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach i wykonywał po dniu 31 grudnia 2008r. pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Spełnienie pozostałych przesłanek nie było sporne.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 1 kwietnia 2015r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie drugim orzeczenia, po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 11 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.)

(-) SSO Mariola Szmajduch